

Početna / Vijesti i savjeti / 'Chemo brain' je stvaran, možemo li ga izliječiti?

D
O
N
I
R
A
J

VIJESTI I SAVJETI

'Chemo brain' je stvaran, možemo li ga izliječiti?

Tanja Rudež, 21. August 2024.

Vandi Juranić Lisnić, Zagrepčanki s riječkom adresom, Hodgkinov limfom dijagnosticiran je 2009. godine, uoči njenog 28. rođendana. Uslijedilo je šest mjeseci kemoterapija na koje je svaka dva tjedna odlazila u Zagreb, jer je tamo bila njezina mama, a suprug se još nije preselio u Rijeku.

„Nakon kemoterapije osjećala sam se kao da sam se napila nekog jakog alkohola i kao da mi je netko napunio glavu vatom. Bilo mi je teško razmišljati. Imala sam i bolove u živcima +⁴ neuralgije, izgubila sam svu kosu, udebljala se 12 kilograma, dobila intersticijsku bolest ja, pa nisam mogla proći više od tri stepenice od jednom, a da se pritom jako ne uspušem. Nakon četiri doze kemoterapije, otprilike nakon dva mjeseca liječenja, pojavio se

osjećaj omaglice, kao da patim od mamurluka i nisam se mogla sjetiti nekih banalnih riječi. Primjerice, nisam se mogla sjetiti riječi za stepenice“, govori dr. Vanda Juranić Lisnić, izvanredna profesorica na Medicinskom fakultetu u Rijeci.

Kako je tada intenzivno čitala iskustva drugih pacijenata, odmah je shvatila da su osjećaj omaglice i nemogućnost da se sjeti banalnih riječi tipični simptomi stanja koje nazivamo 'chemo brain' odnosno 'kemo mozak' ili moždana izmaglica.

„S obzirom na tuđa iskustva, moj je 'kemo mozak' bio prilično blag. U pravilu bi se javio neposredno nakon kemoterapije i trajao bi nekoliko dana te bi onda prošao. Sjećam se da sam čitala da je kod nekih trajao puno dulje i bio je snažniji, u smislu konfuznosti i opće zaboravljivosti te teškoća u razmišljanju“, rekla je.

dr. Vanda Juranić Lisnić, izvanredna profesorica na Medicinskom fakultetu u Rijeci: “Nisam se mogla sjetiti nekih banalnih riječi. Primjerice, nisam se mogla sjetiti riječi za stepenice.”

D
O
N
I
R
A
J

Foto: privatna arhiva

Iako se za nuspojave kemoterapije koje pogađaju mozak i ljudske kognitivne sposobnosti zna već jako dugo, 'chemo brain' je tek posljednjih desetljeća zainteresirao neuroznanstvenike. Poseban interes za taj sindrom, s kojim se suočavaju pacijenti tijekom ili nakon kemoterapije, javio se za vrijeme pandemije koronavirusa, kada su liječnici i znanstvenici spoznali da je 'magla u glavi' tijekom i nakon covida slična 'kemo mozgu'.

„' Chemo brain', kognitivno oštećenje povezano s kemoterapijom, sindrom je koji karakteriziraju smanjena pažnja i koncentracija, smanjena brzina obrade informacija, kao i poteškoće s obavljanjem više zadataka, pamćenjem i izvršnim funkcijama. Može se pojaviti nakon niza terapija u liječenju raka, a posebno je povezan s određenim kemoterapijskim lijekovima“, pojasnila je neuroznanstvenica dr. Michelle Monje Deisseroth, profesorica na Sveučilištu Stanford u Kaliforniji i jedna od vodećih svjetskih stručnjakinja za 'chemo brain'.

Prema nekim istraživanjima, više od 50 posto pacijenata koji se liječe kemoterapijom pati od nekog oblika kognitivnog oštećenja, a 35 posto njih susreće se s ozbiljnijim problemima dulje vrijeme.

**D
O
N
I
R
A
J** „Kod nekih ljudi kognitivno oštećenje povezano s kemoterapijom može trajati godinama, čak i desetljećima. Kod drugih se simptomi povlače tijekom vremena“, rekla je dr. Monje Deisseroth.

Njezina su istraživanja velikim dijelom fokusirana na promjene koje se događaju u mozgu tijekom i nakon kemoterapije.

„Što uzrokuje 'chemo brain' još je područje aktivnog istraživanja. Ono što do sada razumijemo je da neke kemoterapije, ali i drugi tretmani u liječenju raka, mogu uzrokovati disregulaciju određenih tipova moždanih stanica koje se zovu glija stanice. Upravo ta disregulacija glija stanica oštećuje funkciju neurona i neuralnih krugova“, pojasnila je dr. Monje Deisseroth.

Naglasila je da zasad ne postoje specifični lijekovi za 'kemo mozak'.

„Kako budemo saznawali više o uzrocima, nadamo se da ćemo razviti terapije osmišljene za promicanje izlječenja temeljnih uzroka 'kemo mozga'. Za sada postoje lijekovi koji pomažu u upravljanju simptomima. Važno je da pacijent kaže svojim liječnicima da ima ove simptome te da posjeti neurologa ili neuropsihologa koji je specijaliziran za brigu o ljudima koji imaju ove nuspojave terapije raka. Također je korisno znati da postoje znanstvenici i liječnici koji naporno rade na razvoju terapija za liječenje 'chemo braina'“, naglasila je dr. Monje Deisseroth.

dr. Michelle Monje Deisseroth, profesorica na Sveučilištu Stanford u Kaliforniji i jedna od vodećih svjetskih stručnjakinja za 'chemo brain':

”

“Kod nekih ljudi kognitivno oštećenje povezano s kemoterapijom može trajati godinama, čak i desetljećima.”

D
O
N
I
R
A
J

D
O
N
I
R
A
J

Foto: privatna arhiva

Dr. Vanda Juranić Lisnić ističe kako je 'kemo mozak' neugodna nuspojava liječenja, kao i brojne druge. Kako je i sama bila u toj situaciji, ima korisne savjete za sve one koji se suočavaju s omaglicom u glavi, zaboravnošću i manjkom koncentracije nakon kemoterapije.

„Koncentrirajte se na to da se sad liječite od ozbiljne bolesti lijekovima koji imaju nuspojave, ali da se to isplati i da mnoge nuspojave nisu trajne. Sve to prođe. Danas redovito trčim, doktorirala sam nakon završetka liječenja, kosa je narasla, kile sam izgubila... Nije sramota zapisivati stvari ako ste zaboravni. I inače to savjetujem osobama koje se suočavaju s težim bolestima, čak i ako nemaju 'chemo brain'. Kad je čovjek u stresu i strahu, normalno je da je zaboravan. Posebno je korisno zabilježiti sva pitanja koja želite upitati svog liječnika, kako ih ne biste zaboravili postaviti kada ste na pregledu. I zapišite sve što vam liječnik govori. Ja sam čak vodila i mamu sa sobom, jer dva para ušiju bolje čuju“, rekla je Vanda Juranić Lisnić.

D Smatra da je korisno „okupirati“ mozak različitim intelektualnim vježbama ili zadacima.

O „Svoju sam bolest provela radeći na doktoratu, na bolovanju sam bila samo dva dana nakon
N kemoterapije i onda bih se vratila u laboratorij. Jasno mi je da to ne može ili ne želi svatko:
I negdje okolnosti to ne dopuštaju, a kod nekih su nuspojave liječenja presnažne. Moj posao
R je jako kreativan i zaista radim u sjajnom okruženju koje mi je pomoglo da se ne fokusiram
A samo na bolest. Ali ima i drugih stvari kojima se čovjek može okupirati – možete probati
J naučiti neku novu vještinu, baviti se hobiem za kojeg prije niste imali vremena, uključiti se u rad udruga poput Nismo same... I samo hrabro. Medicina napreduje svakim danom, mnoge maligne bolesti se danas odlično liječe ili barem dugotrajno drže pod kontrolom“, poručila je Vanda Juranić Lisnić.

** Tekst je objavljen uz novčanu potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti.*

TAGS

#CHEMO BRAIN

#KEMO MOZAK

#KEMOTERAPIJE

#MICHELLE MONJE DEISSEROTH

#VANDA JURANIĆ LISNIĆ

[Previous](#)

Prijavite se na radionicu Mary Novosel i naučite sve o prirodnoj njezi tijela

[Next](#)

Za “Nisi sama – ideš s nama!” prikupljeno 21,682,63 eura. Hvala svima na podršci!

Tanja Rudež

Tanja Rudež dugogodišnja je znanstvena novinarka Jutarnjeg lista. Dobitnica je nagrade Britanskog udruženja znanstvenih pisaca (ABSW) za najbolju europsku znanstvenu novinarku 2015. godine.

D
O
N
I
R
A
J

RELATED POSTS

LILA TJEDAN 2017

U LISTOPADU NOSIMO ROZA 2017

**I lila na tanjuru – ljubičasta hrana
🔧 za zdravlje!**

**Gotovo tri četvrtine malignih
tumora dojke hormonski su
ovisni podtipovi**

Nismo same, 11. May 2017.

Ivana Kalogjera, 9. October 2017.

D
O
N
I
R
A
J

**ŽELITE LI
DONIRATI?**

**ŽELITE LI
VOLONTIRATI?**

NAŠI DONATORI

NOVE OBJAVE

Prof. dr. sc. Marina Šprem Goldštajn: Brojne žene tijekom menopauze osjećaju probleme slične 'brain fogu'

29. October 2024.

Potpredsjednica Sabora Sabina Glasovac primila predstavnike nevladinih udruga

29. October 2024.

Radionica za članove obitelji i bliske osobe onkoloških pacijenata

27. October 2024.

D
O
N
I
R
A
J

Broj računa (IBAN): HR7224020061100822438

SWIFT: ESBCHR22

zrada i održavanje web stranice:

PREUZIMANJE SADRŽAJA

Svi sadržaji na Nismo same su autorski. Molimo sve zainteresirane za preuzimanje originalnog sadržaja da nas kontaktiraju na info@nismosame.com.

Ime i logotip NISMO SAME zaštićeni su i temeljem rješenja Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske, od 11. 10. 2022., upisani su u registar žigova Zavoda pod brojevima: Z20220406, Z20220407, Z20220408A.

Ime i logotip NISMO SAME zaštićeni su i temeljem rješenja Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, od 11. 3. 2024., upisani su u registar žigova Instituta pod brojevima: BAZ2324867, BAZ2324868, BAZ2324869.

Ime i logotip usluge NISI SAMA – IDEŠ S NAMA! zaštićeni su i temeljem rješenja Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske, od 11. 10. 2022., upisani su u registar žigova Zavoda pod brojevima Z20220409, Z20220410.

Protiv svake fizičke i pravne osobe koja bez odobrenja koristi ime i znak NISMO SAME te NISI SAMA – IDEŠ S NAMA! poduzet ćemo odgovarajuće pravne radnje.

D
O
N
I
R
A
J

Udruga žena oboljelih i liječenih od raka NISMO SAME je korisnica institucionalne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva za stabilizaciju i/ili razvoj udruge.

Portal je upisan u Upisnik pružatelja medijskih usluga, elektroničkih publikacija i neprofitnih proizvođača audiovizualnog i radijskog programa koji vodi Vijeće za elektroničke medije.

Broj upisa: 21/19

ISPRINTAJ ČLANAK

D
O
N
I
R
A
J

[O nama](#) [Pravne napomene](#) [Pravila privatnosti](#) [Kontakt](#) [Impressum](#) [Doniraj](#)

[Naruči taksi](#)

